

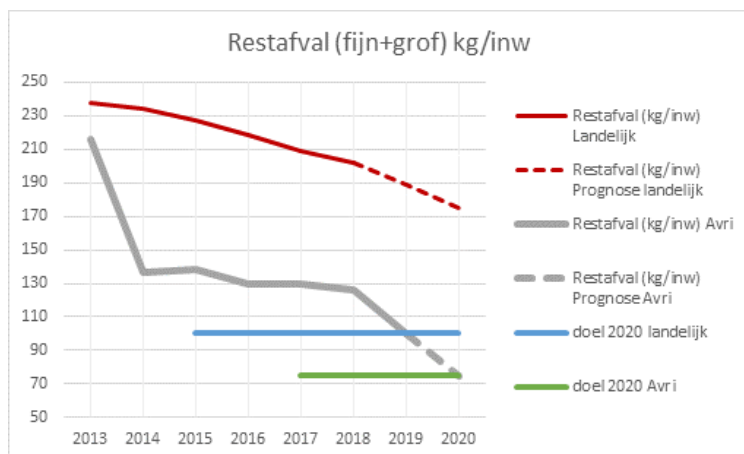
Voorstel

1. De jaarstukken 2019 vast te stellen.
2. In te stemmen met de resultaatsbestemming van de diverse programma's (zie onderdeel Financien).
3. Het resterende nadelige saldo van € 78.000 in het programma Basispakket te onttrekken uit de Reserve Bedrijfsafval.
4. Het voordelige saldo van € 55.000 op afgebouwde frictiekosten terug te storten in de bestemmingsreserve Frictiekosten IBOR Neerijnen.

Inleiding

Voor u liggen de jaarstukken 2019 van Avri. Met het hierin opgenomen jaarverslag en jaarrekening legt Avri verantwoording af aan de raden van de 8 gemeenten die eigenaar en opdrachtgever van Avri zijn. Zo stellen we de gemeenteraden in staat om invulling te geven aan hun controlerende rol.

In de jaarstukken 2019 leest u als vanzelfsprekend over de invoering van het nieuwe afvalbeleid en de eerste bereikte resultaten. En die mogen er zijn; het overgrote deel van de inwoners scheidt het afval en grondstoffen goed waardoor de hoeveelheid restafval in 2019 daalde naar gemiddeld 100kg (2018; 126 kg). Wanneer we het aanbod in het eerste halfjaar (124kg) en tweede halfjaar van 2019 (77kg) vergelijken is de daling zelfs 38%. Hierdoor zetten gemeenten een grote stap in het bereiken van de landelijke en regionale doelstellingen in 2020.

Helaas hebben we niet alles zelf in de hand. Externe factoren zoals rijksbelasting op vuilverbranding, instortende mondiale grondstofmarkten en – dichterbij huis – vervuiling en afvaltoerisme zorgen voor een fors financieel probleem; 2019 sluiten we af met een tekort van € 1,1 miljoen. Het scheidingsgedrag van een gering deel van de inwoners zorgt voor negatieve effecten, waardoor voorziene financiële risico's zich daadwerkelijk hebben voorgedaan. Dit betreft risico's die al enige jaren zijn voorzien in de risico paragraaf van Avri maar niet in de tarieven afvalstoffenheffing zijn verwerkt om een verdere stijging van de tarieven de afgelopen jaren zoveel mogelijk te beperken. Door de vervuiling van papier en textiel zijn partijen volledig afgekeurd en als restafval verbrand, waardoor kosten stijgen. De marktprijzen van grondstoffen dalen ook. Verwerkers van grondstoffen verscherpen de acceptatienormen en breken contracten open door de dalende kwaliteit, mede dankzij de vervuiling. Het typeert de toenemende invloed van marktmechanismen en grilligheid van de begroting. De afgelopen jaren is zodoende melding gemaakt van toenemende risico's en dalende reserves bij Avri (zie grafiek op pagina 2). Avri kan de financiële gevolgen van 2019 nog net zelf opvangen, maar er is geen financiële weerstand meer voor toekomstige tegenvallers. Actuele risico's kunnen niet meer door Avri worden opgevangen. We gaan hier in 2020 met u over in gesprek.

We gaan tevens in op de bereikte resultaten ten aanzien van IBOR en handhaving. We kijken terug op de ontwikkelingen binnen de bedrijfsvoering in relatie tot de thema's leefbaarheid, duurzaamheid en inclusiviteit.

Om een goedkeurende verklaring voor getrouwheid van de accountant te krijgen hebben wij een technische aanpassing in de jaarrekening moeten doorvoeren. De accountant heeft geoordeeld dat de bij Avri gereserveerde financiële middelen voor de in 2024 overdracht van de stortplaats – op basis van de in 2019 geldende uitgangspunten - niet langer mogen worden aangehouden. Op basis van de in 2019 door de Provincie gehanteerde rekenrente (4,6%) wordt er naar verwachting meer vermogen bij de Provincie opgebouwd dan bij overdracht van de stortplaats in 2024 voor hen beschikbaar moet zijn.

Deze aanpassing heeft een positief effect op het resultaat 2019 van € 1,4 mln waardoor we 2019 afsluiten met een overschot van € 0,3mln. De vrijgevallen middelen worden toegevoegd aan de weerstandscapaciteit van Avri, waarmee deze ter dekking dienen voor de risico's die Avri op korte termijn nog altijd loopt. We blijven benadrukken dat de financiële weerstand weliswaar met € 1,4 mln. is verbeterd, maar deze onvoldoende blijft om de financiële risico's binnen de GR op te vangen. In de bestuursrapportage 2020 zal hiertoe een actueel beeld worden geschetst.

Daarnaast zijn er aanvullende toelichtingen opgenomen in de risicoparagraaf (onzeker doelvermogen voor nazorg stortplaats door dreigende daling rekenrente stortplaats), de balans (kunststof verpakkingen) en de gebeurtenissen na balansdatum (Covid-19).

Naast een goedkeurende verklaring op de getrouwheid van de jaarrekening zal de accountant een verklaring met beperking afgeven op de rechtmatige totstandkoming ervan. Dit is gevolg van het feit dat achteraf is gebleken dat voor enkele inkopen (met een financieel volume van 2,6% van de totale jaarrekening) een Europese aanbesteding had moeten worden doorlopen. Een gedeelte hiervan volgt uit meerjarige verplichtingen die over 2018 als onrechtmatig waren beoordeeld maar – mede dankzij de late afronding van de accountantscontrole 2018 - voor 2019 niet meer kunnen worden hersteld. De accountant heeft aangegeven verbetering te zien binnen de administratieve organisatie van Avri waardoor inkooprisico's steeds beter worden beheerst.

Beoogd effect

Inzicht geven in de beleidsrealisatie en financiële resultaten over 2019.

Argumenten

1.1 Het Algemeen Bestuur is bevoegd om de jaarstukken vast te stellen.

1.2 De jaarstukken 2019 geven een getrouw beeld van de financiële positie
Dit blijkt uit de afgegeven accountantsverklaring.

2.1 De resultaatsbestemming volgt de vastgestelde kaders.

De resultaatsbestemming (zie onderdeel Financien) van de verschillende programma's volgt uit het vastgestelde beleidskader Nota Reserves en Voorzieningen 2017 (AB februari 2017). Uitzondering op de standaard resultaatsbestemming is de dekking van het tekort uit het programma Basispakket en het overschot in het programma Pluspakket. Dit is als beslispunt 3 en 4 opgenomen in dit voorstel.

~~3.1 De Voorziening Basispakket is ontoereikend om het tekort te dekken.~~

~~Door dekking uit de reserve Bedrijfsafval van Avri wordt voor 2019 een bijdrage van de deelnemende gemeenten voorkomen. Deze reserve wordt de laatste jaren reeds benut ten behoeve van het basispakket.~~

4.1 Hierdoor blijven de middelen beschikbaar voor de nog af te bouwen frictiekosten.

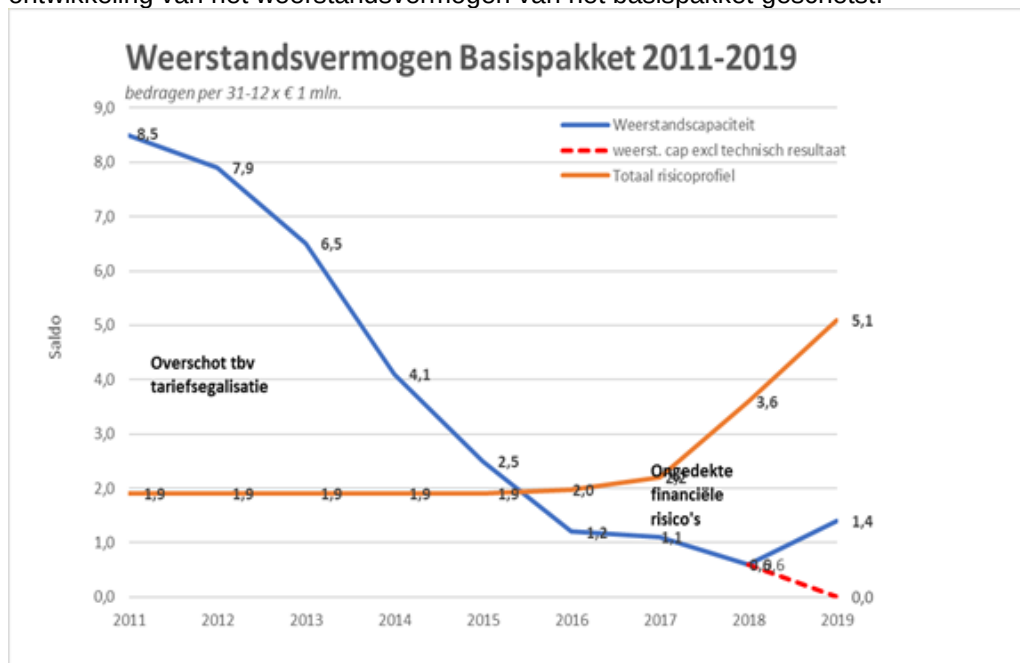
Het Algemeen bestuur heeft bij de Jaarstukken 2018 besloten tot het vormen van een separate bestemmingsreserve voor de afbouw van frictiekosten, als gevolg van de ontvlechting van IBOR taken voor voormalig gemeente Neerijnen. Hoewel een deel van de frictiekosten sneller dan verwacht is afgebouwd, zijn ultimo 2019 nog niet alle frictiekosten afgebouwd.

Kantttekeningen

3.1 Tekorten in het basispakket kunnen niet langer door Avri worden gedekt.

Vanwege het structurele karakter van een aantal nadelen (o.a. inkomsten afvalstoffenheffing doordat de tarieven voor 2020 al zijn vastgesteld, vergoeding van grondstoffen) wordt een financieel tekort voor 2020 verwacht. De exacte hoogte van dit tekort is afhankelijk van het effect van door te voeren maatregelen en ontwikkelingen op de grondstoffenmarkt. In de bestuursrapportage 2020 wordt een actueel beeld hiertoe geschetst.

Gemeenten wordt dringend verzocht weerstandscapaciteit voor Avri te reserveren. In onderstaande grafiek is de ontwikkeling van het weerstandsvermogen van het basispakket geschetst.

Communicatie

De jaarstukken 2019 worden beschikbaar gesteld op de website van Avri.

Financiën

Resultaatsbestemming per programma

- Programma Basispakket; het tekort wordt voor € 1.046.000 gedekt door de Voorziening Basispakket. We stellen voor het restant tekort resultaat a € 78338.000 toe te voegen aan de voorziening basispakket dekken uit de Reserve Bedrijfsafval (beslispunt 3)
- Programma Pluspakket; het nadelige saldo van € 3.000 te onttrekken uit de Reserve Pluspakket
- Programma Pluspakket; we stellen voor het voordelige saldo van € 55.000 op afgebouwde frictiekosten terug te storten in de bestemmingsreserve Frictiekosten IBOR Neerijnen (beslispunt 4)
- Programma Bedrijfsafval; het voordelige saldo van € 106.000 toe te voegen aan de Reserve Bedrijfsafval
- Programma Algemene baten en lasten; het nadelige saldo van € 563.000 te onttrekken uit de Algemene Bedrijfsreserve Avri

Programma Basispakket

Het gerealiseerde financiële resultaat voor 2019 komt uit op € 338.000. De afwijking op de bestuursrapportage bedraagt € 491.000. In onderstaande samenvattende tabel is de afwijking (gerealiseerd in het tweede half jaar 2019) in afgeronde bedragen uiteengezet. Het resultaat op de voorziening stortplaats heeft te maken dat een deel van de voorziening niet mag worden aangehouden en er een vordering op te provincie is ontstaan op basis van de huidige uitgangspunten. Deze twee feiten die vanwege getrouwheidsvoorschriften op aangeven van onze accountant zijn verwerkt, leveren een technisch voordeling resultaat op van € 1,3mln.

Financieel resultaat		Afwijking	waarvan:	
Verklaring afwijking op bestuursrapportage 2019		6 mnd.	Structureel	Incidenteel
<i>bedragen x € 1.000</i>				
Marktontwikkelingen	Afwikkeling kunststof 2015-2016 *	150 N		150
	Daling marktvergoeding papier	100 N	100	
	Daling marktvergoeding textiel	100 N	100	
Aanbod restafval en grondstoffen	Inkomstendering afvalstoffenheffing door vervuiling en afvaltoerisme	250 N	250	
	Verkleinen inwerpopeningen na 1 juli 2019	100 N		100
	Vervuiling papier (o.b.v. 4 maanden)	100 N	100	
	Samenstelling aanbod afval en grondstoffen **	150 N	150	
Overige ontwikkelingen	Voorziening stortplaats	-1300 V		-1300
Totaal		350 V	700	-1.050
*) Dit betreft het saldo van zowel de terug te betalen vergoeding (€ 400.000) als de hieruit volgende compensatie van sorteerkosten (€ 250.000).				
**) Dit betreft de bijstelling van zowel de aangeboden hoeveelheden grondstoffen als afvalstromen en de hieruit volgende omzet bij de milieustraten.				

In deze jaarrekening wordt opnieuw de grilligheid en de onzekerheden van dit programma inzichtelijk, waarbij inkomsten en uitgaven in groter wordende mate afhankelijk zijn van marktmechanismen. Zo zijn de marktvergoedingen voor papier en textiel verder gedaald. De afwikkeling van de vergoeding van het kunststof verpakkingsmateriaal 2015 en 2016 tussen de raamovereenkomst partijen leidt tot een incidenteel nadeel. Het scheidingsgedrag van huishoudens heeft ook een direct nadelig effect op zowel de baten afvalstoffenheffing als de inkomsten uit grondstoffen.

Programma Pluspakket

In de jaarrekening komt een baten- en lastentotaal van € 14 mln. tot uitdrukking. De resultaten per dienstverleningsovereenkomst voor IBOR zijn in dit programma gepresenteerd, overeenkomstig de door Avri opgeleverde jaarrapportage per gemeente. In de (raam-)overeenkomsten die Avri met gemeenten afsluit voor de pluspakket activiteiten is voor IBOR afgesproken dat alle lusten en lasten voor rekening van de gemeenten komen.

Incidenteel is een positief resultaat gerealiseerd van € 55.000 op eerder afgebouwde frictiekosten (als gevolg van de ontvlechting van IBOR taken voor voormalig gemeente Neerijnen). We stellen voor dit bedrag te behouden in de bestemmingsreserve aangezien nog niet alle frictiekosten zijn afgebouwd. Het saldo op de overige 'plus' opdrachten (zoals o.a. extra GFT inzameling en verwerking van afvalstromen) bedraagt € 3.000 nadelig en wordt onttrokken uit de reserve Pluspakket.

Programma Bedrijfsafval

Het jaarresultaat van het programma bedrijfsafval valt € 4.000 positiever uit naar in totaal € 106.000 (na vennootschapsbelasting). Het rendement op de omzet bedraagt 5%. Het resultaat wordt toegevoegd aan de reserve Bedrijfsafval en geeft de mogelijkheden om de middelen in te zetten ten gunste van het basispakket.

Programma Algemene baten en lasten

Het nadelige saldo van baten en lasten in dit programma bedraagt € 563.000 en wordt onttrokken uit de Algemene Bedrijfsreserve Avri. De afwijking op de bestuursrapportage bedraagt € 4.000, veroorzaakt door mutaties binnen de diverse taakvelden van dit programma.

Weerstandsvermogen

De ontwikkeling van de ratio weerstandsvermogen van Avri (gekwantificeerde risico's afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit) is in onderstaande tabel per programma weergegeven:

WEERSTANDSVERMOGEN	Berap 2019	Jaarrekening 2019	Verschil
Basispakket	0,1	0,3	0,2
Pluspakket	0,9	0,9	0,0
Bedrijfsafval	5,5	7,4	1,9
Bedrijfsvoering	1,4	0,9	-0,5
Totaal Avri	0,3	0,4	0,1
Betekenis	Ruim onvoldoende	Ruim Onvoldoende	

Uit de tabel blijkt dat de totale ratio van Avri is gedaald van factor 0,43 (ruim onvoldoende) bedraagt naar factor 0,2 (ruim onvoldoende). Dit is het gevolg van de financiële tekorten in de programma's Basispakket en Algemene baten en lasten (bedrijfsvoering) in 2019. De gewenste ratio van het weerstandsvermogen voor Avri is door het Algemeen Bestuur vastgesteld op factor 1,0. Dit houdt in dat de beschikbare weerstandscapaciteit even groot dient te zijn als de gekwantificeerde risico's.

In deze jaarstukken is het risicoprofiel van het basispakket geactualiseerd. Risico's zijn verdwenen (bijv. door de afwikkeling van de vergoeding kunststof verpakkingen 2015-2016) of bijgesteld door de eerste inzichten in de effecten van het nieuwe beleid. In het bijgestelde risicoprofiel resteert € 5,1 mln. aan risico's voor het basispakket waar geen te weinig weerstandscapaciteit voor beschikbaar is. Gemeenten wordt dringend geadviseerd om weerstandsvermogen voor GR Avri te reserveren. In de begroting 2021 van Avri wordt de aanvulling van de weerstandscapaciteit – door verhoging van de tarieven afvalstoffenheffing – aan de gemeenten voorgelegd.

Investeringsen

Afgeronde investeringen in 2019 worden gereed gemeld, waaronder het project voor de invoering van nieuw afvalbeleid. Mede dankzij de intensieve sturing op het project in 2019 zijn de gerealiseerde projectuitgaven overeenkomstig het bij de bestuursrapportage 2019 bijgestelde projectbudget van € 10,8 mln.

Uitvoering

De jaarstukken 2019 worden na vaststelling door het Algemeen Bestuur aangeboden aan de provincie uiterlijk 15 juli 2020.

Bijlagen

- Jaarstukken 2019 GR Avri
- Accountantsverslag 2019